

VENÄLÄISTEN KOMMUNISTIEN STRATEGIAN JA TAKTIIKAN KYSYMYKSEEN⁵¹

Tämän kirjoituksen pohjana ovat luennot „Venäläisten kommunistien strategiasta ja taktiikasta“, jotka olen eri aikoina pitänyt Presnjan kaupunginosan työväenklubilla ja Sverdlovin yliopiston⁵² kommunistiryhmässä. Päätin julkaista tämän kirjoitukseni ei ainoastaan senvuoksi, että katson velvollisuudekseni ottaa varteen presnjalaisten ja sverdlovilaisten toivomuksen, vaan myös siksi, että itse kirjoitus ei mielestäni ole hyödytön puolueyöntekijöittemme nuorelle polvelle. Katson kuitenkin tarpeelliseksi huomauttaa, että tämä kirjoitus ei pyri antamaan oleellisesti jotain uutta siihen verrattuna, minkä johtavat toverimme ovat Venäjän puoluelehdistössä jo moneen kertaan sanoneet. Tätä kirjoitusta on pidettävä toveri Leninin peruskatsantokantojen suppeana ja yleispiirteisenä esityksenä.

I

VALMISTAVIA KÄSITTEITÄ

1. TYÖVÄENLIIKKEEN KAKSI PUOLTA

Poliittinen strategia samoin kuin taktiikkakin on tekemisissä työväenliikkeen kanssa. Mutta itse työväenliikkeessä on kaksi ainesta: objektiivinen eli

vaistovarainen aines ja subjektiivinen eli tietoinen aines. Objektiivinen, vaistovarainen aines on niiden prosessien ryhmä, jotka tapahtuvat proletariaatin tietoisesta ja säännöstelevästä tahdosta riippumatta. Maan taloudellinen kehitys, kapitalismin kehitys, vanhan vallan hajoaminen, proletariaatin ja sitä ympäröivien luokkien vaistovarainen liike, luokkien väliset yhteentörmäykset y.m. — nämä ovat kaikki sellaisia ilmiöitä, joiden kehitys ei ole riippuvainen proletariaatin tahdosta, — tämä on liikkeen objektiivinen puoli. Strategia ei voi tehdä mitään näille prosesseille, sillä se ei voi niitä poistaa eikä muuttaa, se voi ottaa ne vain huomioon ja pitää niitä lähtökoh-tanaan. Tämä on marxilaisuuden teorian ja marxilaisuuden ohjelman tutkimusala.

Mutta liikkeellä on myös subjektiivinen, tietoinen puolensa. Liikkeen subjektiivinen puoli on liikkeen vaistovaraisten prosessien heijastumista työläisten mielissä, se on proletariaatin tietoista ja suunnitel-mallista liikettä määrättyyn päämäärään. Liikkeen tämä puoli onkin oikeastaan juuri siksi meille kiin-toisa, että eroitukseksi liikkeen objektiivisesta puolesta se on täydellisesti strategian ja taktiikan suun-taavan vaikutuksen alainen. Kun strategia ei voi muuttaa mitään liikkeen objektiivisten prosessien kulussa, niin sitävastoin tässä, liikkeen subjektiivisessa, tietoisessa puolessa strategian soveltamisala on laaja ja monipuolinen, sillä se, strategia, voi jouduttaa tai hidastuttaa liikettä, suunnata sen lyhimmälle tielle tai vetää sen vaikeammalle ja kärsimyksiä tuottavalle tielle riippuen itse strategian moitteetto-muudesta tai puutteista.

Liikkeen jouduttaminen tai hidastuttaminen, sen helpoittaminen tai jarruttaminen — sellaisia ovat poliittisen strategian ja taktiikan soveltamisen ala ja puitteet.

2. MARXILAISUUDEN TEORIA JA OHJELMA

Strategia ei itse tutki liikkeen objektiivisia prosesseja. Siitä huolimatta sen on ne tiedettävä ja huomioitava oikein, ellei se tahdo sallia mitä törkeimpiä ja turmiollisimpia virheitä liikkeen johtamisessa. Liikkeen objektiivisia prosesseja tutkii ennen kaikkea marxilaisuuden teoria ja sitten myös marxilaisuuden ohjelma. Sen vuoksi strategian on nojattava kokonaisuudessaan marxilaisuuden teorian ja ohjelman toteamiin.

Tutkien kapitalismin objektiivisia prosesseja niiden kehityksessä ja häviämisessä marxilaisuuden teoria tulee johtopäätökseen, että porvariston kukistuminen ja proletariaatin suorittama vallan valtaaminen ovat kiertämättömiä, että kapitalismin tilalle on kiertämättömästi tuleva sosialismi. Proletaarista strategiaa voidaan nimittää todella marxilaiseksi vain siinä tapauksessa, jos sen toiminnan pohjaksi otetaan tämä marxilaisuuden teorian perusjohtopäätös.

Lähtien teorian toteamista marxilaisuuden ohjelma määrittelee proletaarisen liikkeen päämäärät, jotka on tieteellisesti määritelty ohjelman pykälissä. Ohjelma voi olla laadittu joko kapitalistisen kehityksen koko kaudeksi pitäen päämääränä kapitalismin kukistamista ja sosialistisen tuotannon järjestämistä tai kapitalismin kehityksen joksikin määrätyksi vaiheeksi, esimerkiksi feodaalisen itsevaltaisen järjestel-

män jätteiden hävittämistä ja kapitalismin vapaan kehityksen ehtojen luomista varten. Tästä riippuen ohjelmassa voi olla kaksi osaa: maksimiohjelma ja minimiohjelma. On itsestään selvää, että ohjelman minimiosaa varten tarkoitettu strategia ei voi olla samanlainen kuin sen maksimiosaa varten tarkoitettu strategia, ja strategiaa voidaan sanoa todella marxilaiseksi vain siinä tapauksessa, jos se pitää toiminnassaan ohjeena marxilaisuuden ohjelmassa määritellyjä liikkeen päämääriä.

3. STRATEGIA

Strategian tärkeimpänä tehtävänä on sen perussuunnan määrittelemine, johon suuntaan työväenluokan liikkeen on kuljettava ja jolla suunnalla proletariaatin on edullisinta antaa viholliselle perusisku ohjelman asettamien päämäärien saavuttamiseksi. Strategian suunnitelma on perusiskun järjestämisen suunnitelma sillä suunnalla, jolla tämä isku voi todennäköisimmin antaa suurimman määrän tuloksia.

Poliittisen strategian peruspiirteet voitaisiin hahmotella ilman suurempia vaikeuksia ottamalla rinnastuksia sotilaallisesta strategiasta, esimerkiksi kansalaissodan kaudelta, Denikiniä vastaan käydyn taistelun ajoilta. Kaikki muistavat vuoden 1919 lopun, jolloin Denikin oli Tulan edustalla. Silloin käytiin sotilashenkilöiden kesken mielenkiintoisia väittelyjä siitä, mistä käsin Denikinin armeijoille olisi annettava ratkaiseva isku. Eräät sotilashenkilöt ehdottivat otettavaksi iskun perussuunnaksi linjan Tsaritsyn—Novorossiisk. Toiset sitävastoin ehdottivat ratkaisevan iskun antamista

Voronezhin — Rostovin linjalla silmälläpitäen sitä, että kuljettuamme tämän linjan päästä toiseen ja halkaistuamme siten Denikinin armeijat kahteen osaan me voisimme sitten murskata ne yksitellen. Ensimmäisellä suunnitelmalla oli epäilemättä myönteinen puolensa siinä mielessä, että edellyttäessään Novorossiiskin valloittamista se katkaisi siten Denikinin armeijoilta perääntymistien. Mutta toisaalta se oli epäedullinen, sillä se edellytti meidän etenemistämme Neuvostovallalle vihamielisten seutujen (Donin alueen) kautta ja vaati siis suuria uhreja; toisaalta se oli vaarallinen, sillä se avasi Denikinin armeijoille tien Moskovaan Tulan ja Serpuhovin kautta. Toinen perusiskun suunnitelma oli ainoa oikea suunnitelma, sillä toisaalta se edellytti perusrühmämme etenemistä Neuvostovallalle myötämielisten seutujen (Voronezhin läänin ja Donetsin kaivosalueen) kautta, ja siksi se ei vaatinut suuria uhreja; toisaalta se teki tyhjäksi Moskovaa kohti liikehtineiden Denikinin sotajoukkojen perusrühmän liikkeit. Sotilashenkilöiden enemmistö asettui toisen suunnitelman kannalle, ja se ratkaisi Denikiniä vastaan käydyn sodan kohtalon.

Toisin sanoen: perusiskun suunnan määrittäminen merkitsee operatioiden luonteen ratkaisemisesta ennakolta koko sodan kaudeksi, siis sitä, että ratkaistaan ennakolta $\frac{9}{10}$ koko sodan kohtalosta. Siinä on strategian tehtävä.

Samaa täytyy sanoa poliittisesta strategiasta. Ensimmäinen vakava yhteenotto Venäjän proletariaatin poliittisten johtajain välillä kysymyksestä, joka koski proletarisen liikkeen perussuuntaa, tapahtui 19-sataluvun alussa, venäläis-japanilaisen sodan aikana.

Kuten tiedetään, puolueemme toinen osa (menshevikit) oli silloin sitä mieltä, että proletariaatin liikkeen perussuunnan sen taistelussa tsarismia vastaan täytyy tapahtua proletariaatin ja liberaalisen porvariston välisen liiton linjaa, jolloin talonpoikaisto mitä tärkeimpänä vallankumouksellisena tekijänä jätettiin kokonaan tai melkein kokonaan pois suunnitelmasta, mutta liberaaliselle porvaristolle annettiin johtava osuus yleisessä vallankumouksellisessa liikkeessä. Puolueemme toinen osa (bolshevikit) sitävastoin sanoi, että perusiskun täytyy tapahtua proletariaatin ja talonpoikaiston välisen liiton linjaa, jolloin yleisen vallankumouksellisen liikkeen johtajan osuus on annettava proletariaatille ja liberaalinen porvaristo on neutralisoitava.

Jos koko vallankumouksellista liikettämme tuhat yhdeksänsataa luvulta vuoden 1917 helmikuun vallankumoukseen saakka kuvataan analogisesti Denikiniä vastaan käydyn sodan kanssa työläisten ja talonpoikain sotana tsaarinvaltaa ja tilanherroja vastaan, niin on selvää, että tämän taikka tuon (menshevikkien tai bolshevikkien) strategisen suunnitelman hyväksymisestä, vallankumouksellisen liikkeen tämän taikka tuon perussuunnan hyväksymisestä riippui suuresti tsaarinvallan ja tilanherrojen kohtalo.

Samoin kuin Denikiniä vastaan käydyn sodan aikana sotilaallinen strategia määritellessään iskun pääsuunnan määräsi siten $\frac{9}{10}$ kaikkien myöhempien operatioiden luonteen aina Denikinin murskaamiseen saakka, niin myöskin tässä, tsaarinvaltaa vastaan käydyn vallankumouksellisen taistelun alalla, meidän poliittinen strategiamme määritellessään vällan-

kumouksellisen liikkeen perussuunnan bolshevistisen suunnitelman hengessä määräsi siten puolueemme työn luonteen tsaarinvaltaa vastaan käydyn avoimen taistelun koko kaudeksi venäläis-japanilaisen sodan ajoista vuoden 1917 helmikuun vallankumoukseen asti.

Poliittisen strategian tehtävä on ennen kaikkea siinä, että se lähtien marxilaisuuden teorian ja ohjelman toteamista ja huomioiden kaikkien maiden työläisten vallankumouksellisen taistelun kokemuksen määritteli oikein kyseessäolevan maan proletaarisen liikkeen perussuunnan kyseessäolevaa historiallista kautta varten.

4. TAKTIikka

Taktiikka on strategian osa, sen alainen ja sitä palveleva. Taktiikka ei ole tekemisissä koko sodan kanssa kokonaisuudessaan, vaan sen eri tapahtumain, ottelujen ja taistelujen kanssa. Kun strategia pyrkii voittamaan sodan tai viemään päätökseen esimerkiksi taistelun tsaarinvaltaa vastaan, niin taktiikka sitä-vastoin pyrkii voittamaan nämä tai nuo taistelut, nämä tai nuo ottelut, viemään menestyksellisesti läpi nämä tai nuo kamppailut, nämä tai nuo esiintymiset, jotka enemmän tai vähemmän vastaavat jokaisen kyseessäolevan ajankohdan konkreettista tilannetta.

Taktiikan mitä tärkeimpänä tehtävänä on niiden teiden ja välineiden, niiden taistelumuotojen ja -keinojen määrittäminen, jotka parhaiten vastaavat konkreettista tilannetta kyseessäolevalla ajankohdalla

ja varmimmin valmistavat strategista menestystä. Sen vuoksi taktiikan otteita ja niiden tuloksia ei pidä arvioida sellaisinaan, välittömän vaikutuksen näkökannalta, vaan strategian tehtävien ja mahdollisuuksien näkökannalta.

On ajankohtia, jolloin taktillinen menestys helpottaa strategisten tehtävien täyttämistä. Siten oli asianlaita esimerkiksi Denikinin-vastaisella rintamalla vuoden 1919 lopulla meidän sotajoukkojemme vapauttaessa Orelin ja Voronezhin, jolloin ratsuväkemme menestys Voronezhin edustalla ja jalkaväkemme menestys Orelin edustalla loivat otollisen tilanteen Rostoviin annettavaa iskua varten. Siten oli asianlaita Venäjällä vuoden 1917 elokuussa, jolloin Pietarin ja Moskovan Neuvostojen siirtyminen bolshevikkien puolelle loi uuden poliittisen tilanteen, joka myöhemmin helpotti puolueemme lokakuussa antamaa iskua.

On sellaisiakin ajankohtia, jolloin välittömän vaikutuksensa puolesta loistava, mutta strategisia mahdollisuuksia vastaamaton taktillinen menestys luo „odottamattoman“ tilanteen, joka on tuhoisa koko kamppailulle. Siten tapahtui Denikinille vuoden 1919 lopulla, kun hän nopean ja tuntuvan Moskovaa kohti etenemisen helpon menestyksen innostamana venytti rintamansa Volgalta Dneprille asti ja valmisti siten omien armeijoidensa tuhoa. Siten tapahtui vuonna 1920 puolalaisia vastaan käydyin sodan aikana, jolloin me, aliarvioiden kansallisen seikan voiman Puolassa ja innostuen tuntuvan etenemisen helposta menestyksestä, otimme itsellemme ylivoimaisen tehtävän murtautua Varsovan kautta Eurooppaan, yhdistimme puolalaisen väestön valtavan enemmistön

neuvostosotajoukkoja vastaan ja loimme siten tilanteen, joka teki tyhjäksi neuvostosotajoukkojen Minskin ja Zhitomirin edustalla saavuttaman menestyksen ja horjutti Neuvostovallan arvovaltaa Lännessä.

Vihdoin on vielä ajankohtia, jolloin täytyy olla välittämättä taktillisesta menestyksestä, mennä tieteen tahtoen taktillisiin miinuksiin ja häviöihin turvataksaan itselleen tulevaisuudessa strategisia voittoja. Siten käy usein sodassa, kun toinen sotiva puoli, haluten pelastaa sotavoimiensa kantajoukot ja saada ne pois ylivoimaisen vihollisen iskun alta, alkaa suunnitelmallisen vetäytymisen ja luovuttaa taisteluitta kokonaisia kaupunkeja ja alueita voittaakseen aikaa ja kootakseen voimia tulevaisuuden uusia ratkaisevia taisteluja varten. Siten oli asia Venäjällä vuonna 1918 saksalaisten hyökkäyksen aikana, jolloin puolueemme täytyi suostua Brestin rauhaan, joka oli välittömän poliittisen vaikutuksen kannalta katsoen tuona ajankohtana suuri miinus, jotta olisi saanut säilytetyksi liiton rauhaa-janonneen talonpoikaiston kanssa, hankituksi hengähdys hetken, luoduksi uuden armeijan ja turvatuksi siten itselleen vastaisuudessa strategisia voittoja.

Toisin sanoen: taktiikka ei saa alistua ohimeneville hetken vaatimuksille, se ei saa pitää ohjeenaan välittömän poliittisen vaikutuksen näkökohtia, sitä vähemmän se saa irtaantua maankamaralta ja rakentaa pilvilinnoja, — taktiikan on rakennuttava strategian tehtävien ja mahdollisuuksien mukaisesti.

Taktiikan tehtävänä on ennen kaikkea se, että pitäen ohjeenaan strategian antamia ohjeita ja huomioiden kaikkien maiden työläisten vallankumouksel-

lisen taistelun kokemuksen sen on määriteltävä ne taistelumuodot ja -keinot, jotka parhaiten vastaavat jokaisen kysymyksessäolevan ajankohdan konkreettista taistelutilannetta.

5. TAISTELUMUODOT

Sodankäyntitavat, sotamuodot eivät ole aina samantaisia. Ne muuttuvat kehityksen ehtojen mukaisesti, ennen kaikkea tuotannon kehityksen mukaisesti. Tshingis-kaanin aikana sotaa käytiin toisin kuin Napoleon III aikana, XX vuosisadalla sitä käydään toisin kuin XIX vuosisadalla.

Nykyajan oloissa sodankäynnin taito on siinä, että sen jälkeen, kun on omaksuttu kaikki sotamuodot ja kaikki tieteen saavutukset tällä alalla, osataan käyttää niitä järkevästi, yhdistellä niitä taitavasti tai olosuhteista riippuen soveltaa ajoissa jotakin näistä muodoista.

Samaa on sanottava taistelumuodoista poliittisella alalla. Poliittisella alalla ovat taistelumuodot vieläkin moninaisempia kuin sodankäynnin muodot. Ne muuttuvat talouden, yhteiskuntaelämän ja sivistyksen kehityksen mukaisesti, luokkien tilan, taistelevien voimien suhteen ja vallan luonteen mukaisesti ja vihdoin kansainvälisten suhteiden y.m. mukaisesti. Itsevaltiuden aikana illegaalinen taistelumuoto, joka oli yhdistetty työläisten osittaislakkoihin ja mielenosoituksiin; „legaalisten mahdollisuuksien“ aikana avoin taistelumuoto ja työläisten poliittiset joukkolakot; parlamentaarinen taistelumuoto esimerkiksi Duman aikana ja parlamentin ulkopuoliset joukkojen esiinty-

miset, jotka kasvavat toisinaan aseellisiksi kapi-noiksi; vihdoin valtion taistelumuodot sen jälkeen, kun proletariaatti on vallannut vallan ja se saa mahdollisuuden taata itselleen kaikki valtion välineet ja voimat aina armeijaa myöten, — sellaisia ovat yleensä proletariaatin vallankumouksellisen taistelun käytännön esiinnostamat taistelumuodot.

Puolueen tehtävänä on oppia käyttämään kaikkia taistelumuotoja, yhdistelemään järkevästi niitä taistelutantereella ja kärjistämään taitavasti taistelua sen niissä muodoissa, jotka ovat erikoisen tarkoituksemukaisia kysymyksessäolevassa tilanteessa.

6. JÄRJESTÖMUODOT

Armeijan järjestömuodot, sotajoukkojen aselajit ja muodot sopeutetaan tavallisesti sodankäynnin muotojen ja keinojen mukaisiksi. Viimemainittujen muuttuessa muutetaan ensinmainittuja. Manööverisodassa asian ratkaisevat usein suuret ratsuväkijoukot. Asemasodassa sensijaan ratsuväellä ei ole minkäänlaista merkitystä tai on sillä toisarvoinen merkitys: järeä tykistö ja ilmavoimat sekä kaasut ja hyökkäysvaunut ratkaisevat kaiken.

Sotataidon tehtävänä on turvata itselleen sotajoukkojen kaikki aselajit, kehittää ne täydellisiksi ja yhdistellä taitavasti niiden toimintaa.

Samaa on sanottava järjestömuodoista poliittisella alalla. Tässä, samoin kuin sotilaallisellakin alalla, järjestömuodot sopeutetaan taistelumuotojen mukaisiksi. Ammattivallankumouksellisten konspiratiiviset järjestöt itsevaltiuden kaudella; valistus-, ammatilliset,

osuustoiminnalliset ja parlamentaariset järjestöt (duumaryhmä y.m.) Duuman kaudella; tehdaskomiteat, talonpoikaiskomiteat, lakkokomiteat, työväen ja sotilaiden edustajain neuvostot, sotilaalliset valankumouskomiteat ja laaja proletaarinen puolue, joka yhdistää kaikki nämä taistelumuodot joukkoesiintymisten ja kapinoiden aikana; vihdoin proletariaatin järjestäytymisen valtiomuoto kaudella, jolloin valta on keskitetty proletariaatin käsiin, — sellaisia ovat yleensä ne järjestömuodot, joihin proletariaatti määrättyissä oloissa voi ja joihin sen täytyy nojautua taistelussaan porvaristoa vastaan.

Puolueen tehtävänä on omaksua kaikki nämä järjestömuodot, kehittää ne täydellisiksi ja yhdistellä taitavasti niiden toimintaa kullakin kyseessäolevalla ajankohdalla.

7. TUNNUS. TOIMINTAOHJE

Onnistuneesti määritellyillä päätöksillä, jotka kuvastavat sodan tai erinäisen taistelun päämääriä ja ovat kansanomaisia sotajoukkojen keskuudessa, on toisinaan ratkaiseva merkitys rintamalle sellaisena keinona, jolla voidaan innostaa armeija toimintaan, pitää yllä taisteluhenkeä j.n.e. Asianmukaisilla käsikyillä, tunnuksilla tai sotajoukoille osoitetuilla veto-omuksilla on koko sodan kululle yhtä tärkeä merkitys kuin ensiluokkaisella järeällä tykistöllä tai ensiluokkaisilla nopeakulkuisilla hyökkäysvaunuilla.

Vieläkin suurempi merkitys on tunnuksilla poliittisella alalla, jossa ollaan tekemisissä kymmen- ja satamiljoonaisten väestöjoukkojen kanssa, joilla on erilaisia vaatimuksia ja tarpeita.

Tunnus on esimerkiksi proletariaatin johtavan ryhmän, sen puolueen antama suppea ja selvä taistelun lähimpien tai kaukaisempien päämäärien määrittelmä. Taistelun päämäärien erilaisuudesta johtuen tunnukset ovat erilaisia käsittäen joko kokonaisen historiallisen kauden tai kyseessäolevan historiallisen kauden eri vaiheita ja tapahtumia. Tunnus „alas itsevaltius“, jonka ensimmäisenä asetti „Työn Vapautus“ ryhmä⁵³ viime vuosisadan 80-luvulla, oli **propaganda-**tunnus, sillä sen tarkoituksena oli saada puolueen puolelle kaikkein lujimpia ja horjumattomimpia taistelijajaksilöitä ja heidän ryhmiään. Venäläis-japanilaisen sodan kaudella, jolloin itsevaltiuden heikkous kävi enemmän tai vähemmän ilmeiseksi työväenluokan laajoille joukoille, tästä tunnuksesta tuli **agitatio-**tunnus, sillä sen tarkoituksena oli jo työtätekevien miljoonaisten joukkojen mukaansaaminen. Vuoden 1917 helmikuun vallankumousta edeltäneellä kaudella, jolloin tsaarinvalta oli ehtinyt lopullisesti vararikkoutua joukkojen silmissä, muuttui tunnus „alas itsevaltius“ jo **agitatiotunnuksesta toimintatunnukseksi**, sillä sen tarkoituksena oli nostattaa miljoonaiset joukot rynnäkköön tsaarinvaltaa vastaan. Helmikuun vallankumouksen päivinä tämä tunnus muuttui jo puolueen **toimintaohjeeksi**, s.o. suoranaiseksi kehoitukseksi vallata tsaarinvallan järjestelmän määrättyt laitokset ja määrättyt tukipaikat määrättyinä aikana, sillä kysymyksessä oli jo tsaarinvallan kaataminen, sen hävittäminen. Toimintaohje on puolueen suoranainen kehoitus tekoihin silloin ja silloin, siellä ja siellä, ja se on velvoittava kaikille puolueen jäsenille, ja työtätekevien laajat joukot ottavat sen tavallisesti

vastaan, jos kehoitus määrittelee oikein ja osuvasti joukkojen vaatimukset, jos se on todella kypsyynt.

Tunnusten sotkeminen toimintaohjeiden kanssa tai agitatieotunnuksen sotkeminen toimintatunnuksen kanssa on yhtä vaarallista kuin ovat vaarallisia ja toisinaan tuhoisiakin ennenaikaiset tai myöhästyneet esiintymiset. Huhtikuussa 1917 tunnus „Kaikki valta Neuvostoille“ oli agitatieotunnuks. Tunnettu mielenosoitus, joka pidettiin vuoden 1917 huhtikuussa Pietarissa tunnuksella „Kaikki valta Neuvostoille“ ja joka piiritti silloin Talvipalatsin, oli yritys, ennenaikainen ja siksi turmiollinen yritys, muuttaa tämä tunnus toimintatunnukseksi⁵⁴. Se oli mitä vaarallisin esimerkki agitatieotunnuksen sotkemisestä toimintatunnuksen kanssa. Puolue oli oikeassa tuomitessaan tuon mielenosoituksen alkuunpanijat, sillä puolue tiesi, että ehtoja, jotka ovat välttämättömiä tämän tunnuksen muuttamiseksi toimintatunnukseksi, ei vielä ollut, että proletariaatin ennenaikainen esiintyminen voi johtaa sen voimien murskaamiseen.

Toisaalta on tapauksia, jolloin puolue joutuu sellaiseen tilanteeseen, että sen on „24 tunnin sisällä“ peruutettava tai muutettava jo hyväksytty ja kypsyynt tunnus (tai toimintaohje) suojellakseen rivinsä joutumasta vihollisen virittämään ansaan tai tilapäisesti lykättävä toimintaohjeen toteuttaminen otollisempaan aikaan. Sellainen tapaus oli Pietarissa kesäkuussa 1917, jolloin puolueemme Keskuskomitea muuttuneen tilanteen vuoksi „yht’äkkiä“ peruutti huolellisesti valmistellun ja kesäkuun 9 päiväksi määrätyn työläisten ja sotilaiden mielenosoituksen.

Puolueen tehtävänä on muuttaa taitavasti ja ajoissa agitatioitunnukset toimintatunnuksiksi tai toimintatunnukset määrättyiksi konkreettisiksi toimintaohjeiksi tai, jos tilanne sitä vaatii, ilmaista tarvittavaa joustavuutta ja päättäväisyyttä peruuttaakseen ajoissa määrättyjen tunnusten toteuttamisen, vaikka nuo tunnukset olisivatkin kansanomaisia ja kypsyneitä.

II

STRATEGINEN SUUNNITELMA

1. HISTORIALLISET KÄÄNTEET. STRATEGISET SUUNNITELMAT

Puolueen strategia ei ole jotain vakituista, kerta kaikkiaan määrättyä. Se muuttuu historiallisista käänteistä, historiallisista murroksista riippuen. Nämä muutokset ilmenevät siinä, että jokaista erillistä historiallista käännettä varten laaditaan sitä vastaava erikoinen strateginen suunnitelma, joka on voimassa koko sen kauden, joka kuluu käänteestä toiseen. Strateginen suunnitelma sisältää vallankumouksellisten voimien peruskun suunnan määrittelyn ja sitä vastaavan miljoonaisten joukkojen yhteiskunnalliselle rintamalle sijoittamisen kaavion. Luonnollista on, että strateginen suunnitelma, joka on kelvoinen määrättyä historiallista kautta varten, jolla on omat erikoisuutensa, ei voi olla kelvoinen toista historiallista kautta varten, jolla on aivan toisenlaiset erikoisuudet. Jokaista historiallista käännettä vastaa sille välttämätön ja sen tehtävien mukaisesti laadittu strateginen suunnitelma.

Samaa voidaan sanoa sotilaallisesta alasta. Strateginen suunnitelma, joka oli laadittu Koltshakia vastaan käytyä sotaa varten, ei voinut kelvata Denikiniä vastaan käydyssä sodassa, joka vaati uutta strategista suunnitelmaa, ja tämä suunnitelma taas ei voinut kelvata sodassa, jota käytiin esimerkiksi puolalaisia vastaan vuonna 1920, sillä kaikissa näissä kolmessa tapauksessa sen enempää perusiskujen suunnat kuin tärkeimpien taisteluvoimien sijoituksen kaaviotkaan eivät voineet olla samanlaisia.

Venäjän uusi historia tuntee kolme historiallista peruskäännettä, jotka synnyttivät puolueemme historiassa kolme erilaista strategista suunnitelmaa. Katsoimme tarpeelliseksi kuvailla niitä lyhyesti havainnollistuttaaksemme sitä, kuinka puolueen strategiset suunnitelmat yleensä muuttuvat uusista historiallisista murroksista riippuen.

2. ENSIMMÄINEN HISTORIALLINEN KÄÄNNE JA SUUNTA PORVARILLIS-DEMOKRAATTISEEN VALLANKUMOUKSEEN VENÄJÄLLÄ

Tämä käänne alkoi 19-sataluvun alussa, venäläis-japanilaisen sodan kaudella, jolloin tsaarin armeijain tappiot ja Venäjän työläisten valtavat poliittiset lakot saivat liikkeelle väestön kaikki luokat ja sysäsivät ne poliittisen taistelun areenalle. Tämä käänne päättyi vuoden 1917 helmikuun vallankumouksen päihinä.

Tuona kautena oli puolueessamme vastakkain kaksi strategista suunnitelmaa: menshevikkien suunnitelma (Plehanov ja Martov v. 1905) ja bolshevikkien suunnitelma (toveri Lenin v. 1905).

Menshevikkien strategia suunnitteli pääiskun antamisen tsaarinvallalle liberaalisen porvariston ja proletariaatin liiton linjaa. Lähtien siitä, että vallankumous katsottiin silloin porvarilliseksi, tämä suunnitelma antoi liikkeen hegemonin (johtajan) osuuden liberaaliselle porvaristolle ja määräsi proletariaatille „äärimmäisen vasemmisto-opposition“ osuuden, porvariston „eteenpäinsysääjän“ osuuden, ja talonpoikaisto yhtenä vallankumouksellisena perusvoimana jätettiin kokonaan tai melkein kokonaan pois näkökulmasta. Ei ole vaikeaa ymmärtää, että tämä suunnitelma oli toivottoman utopistinen, koska se jätti sivuun monimiljoonaisen talonpoikaiston sellaisessa maassa kuin Venäjä, että se oli taantumuksellinen, koska se luovutti vallankumouksen kohtalon liberaalisen porvariston käsiin (porvariston hegemonia), sillä liberaalista porvaristoa ei kiinnostanut vallankumouksen täydellinen voitto, vaan porvaristo oli aina valmis lopettamaan sen sopimukseen tsaarinvallan kanssa.

Bolshevikkien strategia (kts. toveri Leninin „Kaksi taktiikkaa“⁵⁵) suunnitteli vallankumouksen pääiskun antamisen tsaarinvallalle proletariaatin ja talonpoikaiston liiton linjaa neutralisoiden liberaalisen porvariston. Lähtien siitä, että liberaalinen porvaristo ei ole kiinnostettu porvarillis-demokraattisen vallankumouksen täydellisestä voitosta, että se katsoo paremmaksi tehdä sopimuksen tsaarinvallan kanssa työläisten ja talonpoikain vahingoksi, tämä suunnitelma antoi proletariaatille, Venäjän ainoalle loppuun saakka vallankumoukselliselle luokalle, vallankumouk-

sellisen liikkeen johtajan tehtävän. Tämä suunnitelma on mainio ei vain siinä suhteessa, että se huomioi oikein vallankumouksen liikkeellepanevat voimat, vaan myös siinä suhteessa, että siihen sisältyi itumuo-
dossaan proletariaatin diktatuurin aate (proletariaatin hegemonia) ja että se huomioi nerokkaasti ennakoita vallankumouksen seuraavan, korkeamman vaiheen Venäjällä ja helpotti siihen siirtymistä.

Vallankumouksen myöhempi kehitys aina vuoden 1917 helmikuuhun saakka vahvisti tämän strategisen suunnitelman täydellisesti oikeaksi.

3. TOINEN HISTORIALLINEN KÄÄNNE JA SUUNTA PROLETARIAATIN DIKTATUURIIN VENÄJÄLLÄ

Toinen käänne alkoi vuoden 1917 helmikuun vallankumouksesta, tsaarinvallan kukistamisen jälkeen, silloin, kun imperialistinen sota oli paljastanut kapitalismin kuolettavat mätäpaiseet koko maailmassa; silloin, kun liberaalisen porvariston, joka ei kyennyt ottamaan käsiinsä maan tosiasiallista hallitsemista, oli pakko rajoittua pitämään itsellään muodollinen valta (Väliaikainen hallitus); silloin, kun työväen ja sotilaiden edustajain Neuvostoilla, jotka olivat saaneet käsiinsä tosiasiallisen vallan, ei ollut kokemusta eikä tahtoa soveltaa sitä käytännössä; silloin, kun sotilaat rintamalla ja työläiset ja talonpojat selustassa nääntyivät sodan ja taloudellisen rappion painon alla; silloin, kun „kaksoisvallan“ ja „yhteydenpitokomitean“⁵⁶ valtakomento, jota raatelivat sisäiset ristiriidat ja joka oli kykenemätön niin sotaan kuin rauhaankin, ei löytänyt „ulospääsyä umpikujasta“,

vaan päinvastoin saattoi tilanteen yhä sotkuisemmaksi. Tämä kausi päättyi Lokakuun vallankumoukseen vuonna 1917.

Tänä kautena Neuvostojen sisällä oli vastakkain kaksi strategista suunnitelmaa: menshevikkien ja eserrien suunnitelma ja bolshevikkien suunnitelma.

Menshevikkien ja eserrien strategia, joka ensi aikoina häilyi Neuvostojen ja Väliaikaisen hallituksen välillä, vallankumouksen ja vastavallankumouksen välillä, sai lopullisen muotonsa Demokraattisen neuvottelukokouksen avaamispäivään (syyskuu 1917) tultaessa. Sen linjana oli Neuvostojen asteittainen, mutta järkähtämätön vallasta syrjäyttäminen ja kaiken vallan keskittäminen maassa „Esiparlamentin“, tulevan porvarillisen parlamentin esikuvan, käsiin. Rauhan ja sodan kysymykset, agraari- ja työväenkysymykset samoin kuin kansallisuuskysymyksen lykättiin Perustavan kokouksen koollekutsumiseen asti, jota vuorostaan lykättiin määräämättömäksi ajaksi. „Kaikki valta Perustavalle kokoukselle“, siten eserrät ja menshevikit määrittelivät strategisen suunnitelmansa. Se oli porvariston diktatuurin, tosin siloitellun ja kammatus, „aivan demokraattisen“, mutta kuitenkin porvarillisen diktatuurin valmistelemisen suunnitelma.

Bolshevikkien strategia (kts. toveri Leninin „Teesit“, jotka julkaistiin huhtikuussa 1917⁵⁷) suunnitteli pääiskun annettavaksi porvariston vallan hävittämisen linjaa proletariaatin ja talonpoikaisköyhälistön yhdistetyin voimin, proletariaatin diktatuurin järjestämisen linjaa Neuvostojen tasavallan muodossa. Välien katkai-

seminen imperialismin kanssa ja sodasta eroaminen; entisen Venäjän imperiumin sorrettujen kansallisuuksien vapauttaminen; tilanherrojen ja kapitalistien omaisuuden pakkoluovuttaminen; ehtojen valmisteleminen sosialistisen talouden järjestämistä varten,— sellaisia olivat bolshevikkien strategisen suunnitelman ainekset tuona kautena. „Kaikki valta Neuvostoille“, siten bolshevikit määrittelivät silloin strategisen suunnitelmansa. Se oli tärkeä ei vain siinä mielessä, että se huomioi oikein Venäjän uuden, proletaarisen vallankumouksen liikkeellepanevat voimat, vaan myös siinä mielessä, että se helpotti ja joudutti vallankumouksellisen liikkeen valloilleenpääsyä Länessä.

Tapausten myöhempi kehitys aina Lokakuun kumoukseen saakka vahvisti tämän strategisen suunnitelman täydellisesti oikeaksi.

4. KOLMAS HISTORIALLINEN KÄÄNNE JA SUUNTA EUROOPAN PROLETAARISEEN VALLANKUMOUKSEEN

Kolmas käänne alkoi Lokakuun vallankumouksesta, silloin, kun Lännen kahden imperialistisen ryhmän elämästä ja kuolemasta käymä kamppailu saavutti huippunsa; silloin, kun vallankumouksellinen kriisi oli Länessä silminnähtävästi kypsymässä; silloin, kun vararikkoutunut ja ristiriitoinhin sotkeutunut porvariston valta Venäjällä kukistui proletaarisen vallankumouksen iskusta; silloin, kun voittanut proletaarinen vallankumous, katkaisemalla välinsä imperialismin kanssa ja eroamalla sodasta, sai Lännen imperialistisista liittoutumista itselleen verivihollisia; silloin, kun

uuden Neuvostohallituksen asetukset rauhasta, tilanherrain maiden pakkoluovuttamisesta, kapitalistien omaisuuden pakkoluovuttamisesta ja sorrettujen kansallisuuksien vapauttamisesta hankkivat sille koko maailman miljoonien työtätekevien luottamuksen. Tämä oli kansainvälisessä mitassa tapahtunut käänne, sillä ensi kerran tuli murretuksi pääoman kansainvälinen rintama, ensi kerran tuli asetetuksi käytännölliselle perustalle kysymys kapitalismin kukistamisesta. Juuri tämä muutti Lokakuun vallankumouksen kansallisesta, venäläisestä voimatekijästä kansainväliksi voimatekijäksi ja Venäjän työläiset kansainvälisen proletariaatin jälellejääneestä joukko-osastosta sen etujoukoksi, joka uhrautuvalisella taistelullaan herättää Lännen työläisiä ja Idän sorrettuja maita. Tämä käänne ei ole vielä saavuttanut lopullista kehitystään, sillä se ei ole vielä alkanut kansainvälisessä mitassa, mutta sen sisältö ja yleinen suunta ovat käyneet jo riittävän selviksi.

Venäjän poliittisissa piireissä oli silloin vastakkain kaksi strategista suunnitelmaa: vastavallankumouksellisten suunnitelma, jotka vetivät järjestöihinsä menshevikkien ja eserrien aktiivisen osan, ja bolshevikkien suunnitelma.

Vastavallankumoukselliset ja aktiiviset eserrät ja menshevikit laativat suunnitelmiaan kaikkien tyytymättömien ainesten yhteen leiriin yhdistämisen linjaa, joita aineksia olivat entinen upseeristo selustassa ja rintamalla, porvarillis-natsionalistiset hallitukset reunaissa, kapitalistit ja tilanherrat, joilta vallankumous oli pakkoluovuttanut omaisuuden, Ententen asiamiehet, jotka valmistelivat interventiota, y.m.

Heillä oli suuntana Neuvostohallituksen kukistaminen kapinan tai ulkomaisen interventio avulla ja kapitalistisen järjestelmän palauttaminen Venäjällä.

Bolshevikkien laatimien suunnitelmien linjana sitävastoin oli proletariaatin diktatuurin sisäinen lujittaminen Venäjällä ja proletaarisen vallankumouksen vaikutuspiirin laajentaminen maailman kaikkiin maihin yhdistämällä Venäjän proletaarien ponnistukset Euroopan proletaarien ja Idän sorrettujen maiden ponnistuksiin maailman imperialismia vastaan. Tämän strategisen suunnitelman erinomaisen täsmällisen ja lyhyen määrittelyn on antanut toveri Lenin kirjasessaan „Proletaarinen vallankumous ja luopio Kautsky“: „On toteutettava mahdollisimman paljon siitä, mikä on toteutettavissa yhdessä (omassa.— J. St.) maassa vallankumouksen kehittämiseksi, tukemiseksi ja herättämiseksi kaikissa maissa“. Tämän strategisen suunnitelman arvokkuus ei ole vain siinä, että se huomioi oikein maailmanvallankumouksen liikkeellepanevat voimat, vaan myös siinä, että se näki ennakolta ja helpotti sittemmin alkanutta Neuvosto-Venäjän muuttamista koko maailman vallankumouksellisen liikkeen huomion keskiöksi, Lännen työläisten ja Idän siirtomaiden vapautuksen lipuksi.

Vallankumouksen myöhempi kehitys koko maailmassa, samoin kuin Neuvostovallan viisivuotinen olemassaolo Venäjällä, on vahvistanut tämän strategisen suunnitelman täydellisesti oikeaksi. Sellaiset tosiasiat kuin se, että vastavallankumoukselliset sekä eserrät ja menshevikit, jotka monta kertaa yrittivät kukistaa Neuvostovallan, ovat nyt maanpaossa, mutta Neuvostovalta ja Kansainvälinen proletaarinen järjestö

muuttuvat maailman proletariaatin politiikan mitä tärkeimmäksi aseeksi,—sellaiset tosiasiat puhuvat selvästi bolshevikkien strategisen suunnitelman puolesta.

„Pravda“ № 36,

maaliskuun 14 pnä 1923

Allekirjoitus: J. S t a l i n